

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	III
ÇALIŞMANIN KAPSAMI.....	1
BİRİNCİ BÖLÜM	3
I. DEVLET MUHASEBESİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ	5
A- Tanımı ve Önemi.....	5
B- Devlet Muhasebesi Kayıtlarında Kullanılan Yöntemler Açısından Devlet Muhasebesinin Sınıflandırılması.....	7
1. Nakit Esaslı Devlet Muhasebesi	8
2. Uyarlanmış Nakit Esaslı Devlet Muhasebesi.....	9
3. Uyarlanmış Tahakkuk Esaslı Devlet Muhasebesi	9
4. Tahakkuk Esaslı Devlet Muhasebesi	10
II. ÜLKEMİZDE KAMU SEKTÖRÜ MUHASEBE UYGULAMALARI.....	11
A- Ticari Amaçlı Kamu Kurumlarında Muhasebe Uygulamaları.....	12
B- Genel ve Katma Bütçeli Kuruluşlarda Muhasebe Uygulamaları.....	13
1. 2004 Öncesi Dönem (Esas Olarak Nakit Esasına Dayanan Muhasebe Sistemi)	13
2. 2004 Sonrası Dönem (Tahakkuk Esasına Dayanan Muhasebe Sistemi)	14
C- Döner Sermayelerde Muhasebe Uygulamaları	15
D- Fonlarda Muhasebe Uygulamaları	15
E- Belediyelerde Muhasebe Uygulaması	15
F- İl Özel İdarelerinde Muhasebe Uygulaması	16
G- Köylerde Muhasebe Uygulaması	17
H- Sosyal Güvenlik Kuruluşlarında Muhasebe Uygulamaları.....	17
İ- Diğer İdarelerde Muhasebe Uygulamaları	18
III- DEVLET MUHASEBESİNDE REFORM GEREKSİNİMİ.....	18
IV- TAHAKKUK ESASLI DEVLET MUHASEBESİ İLE MUHASEBE SİSTEMİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER	20
A- Kayıtlar Tahakkuk Esasına Göre Tutulmaya Başlanmıştır	20
B- Devletin Tüm Mali Faaliyetleri Kayıt Altına Alınmaktadır.....	21
C- Maddi Duran Varlıklar Kayıt Altına Alınmaktadır	22
D- Devlet Muhasebesi Ödenek ve Nakit Planlaması İle Bütçelerin ve Orta Vadeli Harcama Programlarının Hazırlanmasına Destek Sağlamaktadır	23

E- Devlet Borçlarının Mali Raporlarda Görülmesi Sağlanılacaktır	24
F- Kesin Hesap Kanun Tasarısına İlişkin Bilgiler Muhasebeden Elde Edilecektir	24
G- Vergi Harcamaları Raporlanabilecektir	25
H- Analitik Bütçe Sınıflandırmasının Uygulanmasına Temel Oluşturulmuştur	26
Analitik Bütçe Sınıflandırması,	27
V- TAHAKKUK ESASLI DEVLET MUHASEBESİ KAYIT SİSTEMİ İLE NAKİT ESASLI DEVLET MUHASEBESİ KAYIT SİSTEMİ ARASINDAKİ FARKLAR.....	28
VI- DEVLET MUHASEBESİNDE RAPORLAMA VE DEVLET MUHASEBESİ İLE HESAP VERME SORUMLULUĞU, ŞEFFAFLIK VE ORTA VADELİ HARCAMA PROGRAMI ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	33
A- Devlet Muhasebesinde Raporlama	33
B- Tahakkuk Esaslı Devlet Muhasebesi ve Hesap Verme Sorumluluğu.....	34
C- Tahakkuk Esaslı Devlet Muhasebesinin Mali Şeffaflığa Katkıları.....	35
D- Devlet Muhasebesi İle Orta Vadeli Harcama Programı Arasındaki İlişki	37
VII- KAMU MALİ YÖNETİM VE KONTROL KANUNU İLE DEVLET MUHASEBESİ.....	38

İKİNCİ BÖLÜM

DEVLET MUHASEBESİ STANDARTLARI.....	45
I- TANIMI VE ÖNEMİ	45
II- STANDARTLARIN KAPSAMI.....	46
III- DEVLET MUHASEBESİ STANDARTLARI	46
1. Muhasebe İşlemi	46
2. Muhasebe Kayıt Standartları.....	47
a) Çift Taraflı Kayıt Sistemi.....	47
b) Kayıt Düzeni ve Kayıt Düzeltmesi	47
c) Kayıt Zamanı	47
3. İşlemlerin Belgeye Dayanması Zorunluluğu	48
4. Yabancı Para Cinsinden Yapılan İşlemler ve Kur Değişiklikleri	49
5. Varlıkların Sınıflandırılması	50
a) Mali Varlıklar.....	50
b) Mali Olmayan Varlıklar	50
6. Yatırım Amaçlı Varlık Edinimlerinin Kaydedilmesi	51

7.	Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıklar İçin Öngörülen Standartlar	51
a)	Tanımı ve Önemi	51
b)	Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamalar	52
c)	İç İmkânlarla Üretilen Maddi Duran Varlıklar	52
d)	Amortisman ve Tükenme Payı Uygulaması	52
e)	Amortismanına tabi varlıkların kullanım sürelerinin değişmesi	53
f)	Yeniden Değerleme Uygulaması	53
8.	Emanet Hesapları	54
9.	Değer ve Miktar Değişimleri	54
10	Mübadele İşlemlerinden Sağlanan Gelirler	55
11.	Borçlanma ve Borçlanma Maliyetleri	55
12.	Faiz Giderleri ve Faiz Gelirleri	56
13.	Sübvansiyonlar ve Transferler	56
14.	Sosyal Yardımlar	56
15.	Gayrisafilik İlkesi	56
16.	Taahhütler İle Garantilerin Kaydı Ve Değerlemesi	57
17.	Şartlı Bağış ve Yardımlar	57
18.	Diğer İdare, Kurum ve Kuruluşlara Verilecek Paylar	57
19.	Bütçe Ödenek İşlemleri ve Kesin Hesap	57
20.	Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler	57
21.	Temel Yanlılıklar	58
IV-	ULUSLARARASI DEVLET MUHASEBESİ STANDARTLARININ UYARLANMASI	58

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÇERÇEVE HESAP PLANLARI.....61

I- GENEL YÖNETİM ÇERÇEVE HESAP PLANI 61

II- MAHALLİ İDARELER HESAP PLANI 71

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DEVLET MUHASEBESİNDE HESAPLARIN ÇALIŞMASI..... 81

I. DÖNEN VARLIKLAR..... 81

A- HAZIR DEĞERLER

1. 100- KASA HESABI

2. 101- ALINAN ÇEKLER HESABI..... 91

3. 102- BANKA HESABI..... 95

4. 103- VERİLEN ÇEKLER VE GÖNERME EMİRLERİ HESABI

5. 104- PROJE ÖZEL HESABI..... 101

6.	105- DÖVİZ HESABI	103
7.	106- DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI	106
8.	108- DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	108
9.	109- BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI.....	111
B-	MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR.....	113
1.	HESAP GRUBUNA İLİŞKİN İŞLEMLER	113
2.	117- MENKUL VARLIKLAR HESABI.....	115
3.	118- DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI.....	117
C-	FAALİYET ALACAKLARI.....	120
1.	120- GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	120
2.	121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI.....	125
3.	122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI.....	129
4.	126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI.....	131
D-	KURUM ALACAKLARI.....	133
1.	132- KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI.....	133
2.	137- TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI HESABI	136
E-	DİĞER ALACAKLAR	138
1.	140- KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	138
F-	STOKLAR.....	155
1.	HESAP GRUBUNA İLİŞKİN İŞLEMLER	155
2.	150- İLK MADDE VE MALZEME HESABI	155
3.	53- TİCARİ MALLAR HESABI	158
4.	157- DİĞER STOKLAR HESABI	159
G-	ÖN ÖDEMELER.....	161
1.	160- İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	161
2.	161- PERSONEL AVANSLARI HESABI.....	168
3.	162- BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	174
4.	164- AKREDİTİFLER HESABI.....	179
5.	165- MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	181
6.	166- PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER HESABI	184
7.	167-DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİTİFLERİ HESABI.....	186
H-	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	188
1.	180- GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	188

I- DİĞER DÖNEN VARLIKLAR.....	189
1. 190- DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI.....	189
2. 191- İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI.....	192
3. 197- SAYIM NOKSANLARI HESABI.....	194
II. DURAN VARLIKLAR.....	196
A- MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR.....	196
1. 217- MENKUL VARLIKLAR HESABI.....	196
2. 218- DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI.....	199
B- FAALİYET ALACAKLARI.....	201
1. 220- GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI.....	201
2. 222- GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI.....	203
C- KURUM ALACAKLARI.....	204
1. 232- KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI.....	204
D- MALİ DURAN VARLIKLAR.....	206
1. 240- MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI.....	206
2. 241- MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI.....	208
E- MADDİ DURAN VARLIKLAR.....	211
1. HESAP GRUBUNA İLİŞKİN İŞLEMLER	211
2. 250- ARAZİ VE ARSALAR HESABI	215
3. 251- YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI.....	218
4. 252- BİNALAR HESABI	225
5. 253- TESİS MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	231
6. 254- TAŞITLAR HESABI.....	234
7. 255- DEMİRBAŞLAR HESABI.....	239
8. 256- DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	243
9. 257- BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI.....	245
10. 258. YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI.....	247
11. 259- YATIRIM AVANSLARI HESABI	250
F- MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR.....	253
1. HESAP GRUBUNA İLİŞKİN İŞLEMLER	253
2. 260- HAKLAR HESABI.....	256
3. 264- ÖZEL MALİYETLER HESABI	258
4. 268- BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI.....	259
G- GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	261
1. 280- GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI.....	261

H-	DİĞER DURAN VARLIKLAR	263
1.	294- ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	263
3.	299- BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI	266
III.	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	267
A-	KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	267
1.	HESAP GRUBUNA İLİŞKİN İŞLEMLER	268
2.	300- BANKA KREDİLERİ HESABI	269
3.	303- KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	271
4.	304- CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	273
5.	309- KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	275
B-	KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	276
2.	310- CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	276
C-	FAALİYET BORÇLARI	279
1.	320- BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	279
2.	322- BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR HESABI	282
D-	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	283
1.	330- ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	283
2.	333- EMANETLER HESABI	285
E-	ALINAN AVANSLAR	287
1.	340- ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	287
2.	349- ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	288
F-	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	289
1.	360- ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	289
2.	361- ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	292
3.	362- FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	293
4.	363- KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	294
5.	368- VADESİ GEÇMİŞ ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	295
G-	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	296
1.	372- KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	296
2.	379- DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	297
H-	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	298
1.	380- GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	298

I- DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR.....	300
1. 391- HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI.....	300
2. 397- SAYIM FAZLALARI HESABI	302
3. 399- DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	303
V. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	304
A- UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR.....	304
1. HESAP GRUBUNA İLİŞKİN İŞLEMLER	305
2. 400- BANKA KREDİLERİ HESABI	305
3. 403- KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI.....	308
4. 404- TAHVİLLER HESABI.....	310
5. 409- UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI.....	312
B- UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR.....	313
1. HESAP GRUBUNA İLİŞKİN İŞLEMLER	313
2. 410- DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	314
C- DİĞER BORÇLAR	316
1. 430- ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	316
2. 438- KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	318
D- ALINAN AVANSLAR.....	319
1. 440- ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	319
2. 449- ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	320
E- BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI.....	321
1. 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	321
a) Hesabın Tanımı.....	321
2. 479- DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI.....	322
F- GELECEK YILLARA AİT GELİRLER.....	323
1. 480- GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI	323
G- DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR.....	325
1. 499- DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	325
V. ÖZ KAYNAKLAR.....	326
A-NET DEĞER	326
1. 500 NET DEĞER/SERMAYE HESABI	326
B- DEĞER HAREKETLERİ	332
1. 511- MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI.....	332
2. 519- DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI.....	337
C- YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	339

1. 522- YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI HESABI	339
D- GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	342
1. 570- GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI.....	342
E- GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI.....	344
1. 580- GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI.....	344
F- DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI.....	346
1. 590- DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI.....	346
2. 591- DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI.....	348
VI. FAALİYET HESAPLARI.....	349
A- TANIMI VE ÖNEMİ.....	349
B- GELİR HESAPLARI	350
1. 600- GELİRLER HESABI	350
C- GİDER HESAPLARI	357
1. 630- GİDERLER HESABI.....	357
D- FAALİYET SONUÇLARI	361
1. 690- FAALİYET SONUÇLARI HESABI.....	361
VIII. BÜTÇE HESAPLARI.....	364
A- TANIMI VE ÖNEMİ.....	364
B- BÜTÇE GELİR HESAPLARI.....	365
1. 800- BÜTÇE GELİRLERİ HESABI	365
C- BÜTÇE GELİRLERİNDEN RED VE İADELER	374
1. 810- BÜTÇE GELİRLERİNDEN RET VE İADELER HESABI.....	374
D- BÜTÇE GİDERLERİ	377
1. 830- BÜTÇE GİDERLERİ HESABI	377
2. 834- GEÇEN YIL BÜTÇE MAHSUPLARI HESABI.....	382
E- BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI.....	384
1. 895- BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI HESABI	384
IX. NAZIM HESAPLAR.....	386
A- ÖDENEK HESAPLARI	386
İL ÖZEL İDARELERİNDE KULLANILACAK ÖDENEK HESAPLARI:	387
BELEDİYELERDE KULLANILACAK ÖDENEK HESAPLARI:	394
B- NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI.....	398
1. 910- TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	398
2. 911- TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI.....	404

3.	912- KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HESABI.....	405
4.	913- KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ HESABI.....	410
C-	TAAHHÜT HESAPLARI.....	411
1.	920- GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI.....	411
2.	921- GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI.....	416

BEŞİNCİ BÖLÜM

DÖNEM SONU İŞLEMLERİ.....	419
I. BÜTÇE VE ÖDENEK HESAPLARI DÖNEM SONU İŞLEMLERİ.....	419
A- BÜTÇE HESAPLARI DÖNEM SONU İŞLEMLERİ:.....	419
B- ÖDENEK HESAPLARI DÖNEM SONU İŞLEMLERİ:.....	421
II. BÜTÇE VE ÖDENEK HESAPLARI DIŞINDAKİ DÖNEM SONU İŞLEMLERİ.....	424

ALTINCI BÖLÜM

MALİ RAPORLAMA.....	431
I. TANIMI VE ÖNEMİ.....	431
II. RAPORLAMA BİRİMİ.....	431
III. MİZAN CETVELİ VE DÜZENLENECEK TEMEL MALİ TABLOLAR.....	431
1. MİZANLAR.....	432
2. BİLANÇO.....	433
3. FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU.....	433
4. BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI TABLOSU.....	433
5. NAKİT AKIM TABLOSU.....	433
6. MALİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER DEĞİŞİM TABLOSU.....	433
7. İÇ BORÇ DEĞİŞİM TABLOSU.....	434
8. DIŞ BORÇ DEĞİŞİM TABLOSU.....	434
9. ŞARTA BAĞLI VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER TABLOSU.....	434
10. GELİRLERİN EKONOMİK SINIFLANDIRILMASI TABLOSU.....	434
11. GİDERLERİN KURUMSAL SINIFLANDIRILMASI TABLOSU.....	434
12. GİDERLERİN FONKSİYONEL SINIFLANDIRILMASI TABLOSU.....	434
13. GİDERLERİN EKONOMİK SINIFLANDIRILMASI TABLOSU.....	435

14. BÜTÇE	GELİRLERİNİN	EKONOMİK	
	SINIFLANDIRILMASI TABLOSU		435
15. BÜTÇE	GİDERLERİNİN	KURUMSAL	
	SINIFLANDIRILMASI TABLOSU		435
16. BÜTÇE	GİDERLERİNİN	FONKSİYONEL	
	SINIFLANDIRILMASI TABLOSU		435
17. BÜTÇE	GİDERLERİNİN	FINANSAL	
	SINIFLANDIRILMASI TABLOSU		436
18. BÜTÇE	GİDERLERİNİN	EKONOMİK	
	SINIFLANDIRILMASI TABLOSU		436
19. BÜTÇE	GİDERLERİ VE ÖDENEKLER	TABLOSU	436

YEDİNCİ BÖLÜM

ÖRNEK MONOGRAFİLER.....	439
I- NOLU MONOGRAFİ	439
Dönem sonu işlemleri:.....	449
II- NOLU MONOGRAFİ	462
KAYNAKÇA	477